

Toelichtingen en definities Strategie 2024-2026 Nij Smellinghe

Hieronder vind je een toelichting op een aantal gebruikte begrippen in ons strategiedocument 'Samen werken aan duurzame zorg 2024-2026'.

De toelichting gaat in op hoe wij intern deze begrippen gebruiken en verschilt om die reden hier en daar een beetje van formele definities. Zo houden we de informatie toegankelijk.

- **Basiszorg, algemeen medisch specialistische zorg**

In dit geval de zorg die geleverd wordt door algemene ziekenhuizen, zoals Nij Smellinghe.

- **Bovenregionaal**

Dit gaat over zorg die we aanbieden voor mensen buiten ons adherentiegebied, dus bijvoorbeeld voor alle Friese of Noord-Nederlandse patiënten, in plaats van primair voor mensen uit Zuid-Oost Friesland (dat is ons adherentiegebied).

- **Cultuur**

De manier waarop medewerkers zich in hun onderlinge relaties en in relaties met patiënten en andere samenwerkingspartners gedragen.

- **Duurzaam**

Wij gebruiken duurzaam in de letterlijke zin van het woord. Dus: voor langere tijd.

Duurzaam gaat dus over:

- het klimaat, dat wij hierop zo min mogelijk negatieve impact hebben
- de patiënt, dat wij zorgen dat deze zo lang mogelijk gezond blijft
- de medewerkers, dat deze zo lang mogelijk hun werk kunnen en willen blijven doen
- alle betrokkenen bij onze organisatie; dat we zo lang mogelijk goed met elkaar blijven samenwerken
- onze financiële situatie en positie in het zorglandschap: dat we een robuuste organisatie zijn en onze bijdrage aan gezondheid van mensen zo lang mogelijk kunnen blijven leveren.

- **Ecosystemen**

(netwerken van) Organisaties en andere partijen die gezamenlijk waarde creëren. Deze waarde ontstaat op het niveau van het systeem, niet van de organisatie.

We bedoelen hiermee dat door samen te werken met de patiënt, diens omgeving en andere zorgverleners er meer waarde (gezondheid) ontstaat dan als iedere partij dit los van de ander zou doen. Eén plus één is drie.

- **Energiepositief**

Ons energieverbruik is lager dan de energie die we zelf opwekken en deels terugleveren.

- **Gezondheid**

Gezondheid wordt bepaald door hoe iemand (met een of meerdere medische aandoeningen) kan functioneren in de leefomgeving, die fysiek, mentaal en sociaal welzijn faciliteert. Factoren als zingeving, kwaliteit van leven en meedoen wegen zwaar in de (beleving van de) eigen gezondheid. Hiervoor zijn een actieve inzet, regie en autonomie voorwaardelijk, ook als genezing niet mogelijk is.

- **Gezondheidsorganisatie**

We richten ons op het vergroten van gezondheid en niet in alle gevallen op het genezen of wegnemen van een ziekte of aandoening. Het vergroten van gezondheid doen we nadrukkelijk met meerdere partijen. Dit zijn de patiënt en zijn eigen omgeving, alle andere betrokken zorgverleners, maar ook bijvoorbeeld de gemeente of andere organisaties (die iets kunnen betekenen) op het gebied van gezondheid.

- **Herijken strategie**

We houden onze basis: missie en kernwaarden aan. En houden de eerdere strategie (2021-2023) tegen het licht. We stellen onze strategie bij waar dit vereist is, gezien veranderende in- en externe omstandigheden.

- **Impactvolle interventies**

Ziekenhuisopnames hebben vaak een grote impact op de gezondheid van patiënten. Vooral als de patiënt een chirurgische ingreep of uitgebreid medicatietraject moet ondergaan, kan dit groot negatief effect hebben op de mentale en fysieke conditie van de patiënt. Door binnen de zorgprocessen te kijken naar mogelijkheden om het negatieve effect te verkleinen, wordt de impact lager. Voorbeelden hiervan zijn prehabilitatie of maatregelen rondom de operatieve zorg (medicatie, lopend naar OK, etc)

- **Klimaatneutraal**

De impact die onze organisatie op het klimaat heeft, is nul. Dit betekent dat we eventuele uitstoot en belasting van het milieu door bijvoorbeeld afval, compenseren met klimaatbevorderende zaken, zoals het opwekken van zonne- of warmte energie.

- **Leefomgeving**

Hiermee bedoelen we de sociale en fysieke omgeving waarin we leven.

Deze bevordert het mentaal, sociaal en fysiek welzijn.

Naast onze rol in de zorg voor de patiënt, dragen we ook zorg voor de natuur in de directe omgeving van het ziekenhuis, maar ook het milieu in het algemeen. We bedoelen er ook mee de wijk en plaats waarin ons gebouw staat.

Onze organisatie heeft effect op natuur en milieu, op leef-, woon en werkplezier van onze medewerkers, patiënten, samenwerkingspartners en mensen die in onze omgeving wonen.

- **Missie en kernwaarden**

Hier staan wij voor, dit is wie wij zijn en waar we voor staan. Onafhankelijk van de omstandigheden. Onze missie en kernwaarden verbinden ons en bieden houvast bij alles wat we doen.

- **Ontzorgen van medewerkers**

We streven ernaar dat medewerkers die zorg verlenen, zo min mogelijk tijd en energie kwijt zijn aan 'regelzaken' en verantwoording van hun werk. Dit geldt voor interne zaken (bijvoorbeeld regelen van toegang tot informatie), maar ook extern (het afvinken van opleidingen of handelingen binnen de zorg).

- **Patiënt/inwoner**

We voegen de term 'inwoner' toe, omdat het past in de verschuiving in het denken over ziekte en zorg: de zorg is niet langer het middelpunt van ons handelen, maar de leefomgeving en het leven van de patiënt. Die zelf ook een rol heeft in het voorkomen van ziekte. Interventies richten zich niet langer alleen op ziekte, maar ook op gezondheid. Ze beperken zich niet langer alleen tot de (medische) zorgcontext, maar breiden zich uit tot de leefomgeving van de patiënt. Een passende aanduiding is daarmee 'inwoner'.

- **Passende zorg**

Is een term vanuit VWS waarmee aangeduid wordt dat we niet te veel en ook niet te weinig zorg moeten bieden aan patiënten. Vergelijkbare termen uit het verleden zijn substitutie van zorg en Juiste Zorg op de Juiste Plaats.

Het uitgangspunt 'Zelf als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan en altijd samen!' (en de uitleg die wij hieraan geven) geeft goed weer wat hieronder verstaan wordt.

- **Prehabilitatie**

Om de negatieve impact van een interventie op de gezondheid van de patiënt zo laag mogelijk te houden, wordt voorafgaand aan een chirurgische of medicamenteuze behandeling gezorgd dat de fysieke (en mentale) conditie van de patiënt zo goed mogelijk is. Bijvoorbeeld door extra spierkracht of uithoudingsvermogen te trainen.

- **Preventie (primair, secundair, tertiair)**

Preventie in algemene zin is bedoeld om te voorkomen dat er ziektes of beperkingen ontstaan of verergeren.

Met primaire preventie wordt bedoeld activiteiten die voorkomen dat gezonde mensen een bepaald gezondheidsprobleem, ziekte of ongeval krijgen.

Met secundaire preventie wordt vroege opsporing van ziekten of afwijkingen bij personen die ziek zijn een verhoogd risico lopen of bepaalde genetische aanleg hebben, bedoeld. De ziekte kan zo eerder worden behandeld zodat deze eerder geneest of niet erger wordt.

Met tertiaire preventie wordt bedoeld het voorkomen van complicaties en ziekteverergering bij patiënten. Ook het bevorderen van zelfredzaamheid valt hieronder.

- **Reablement**

Reablement is een manier van zorg verlenen waarbij de focus ligt op de participatievraag van de patiënt: Wat is nodig om hem zijn eigen leven te laten leiden, bijvoorbeeld na een ingreep zorgen dat de impact van de interventie zo klein mogelijk wordt. Dit houdt ook in dat de zorg stopt als de participatievraag beantwoord is.

- Samenwerkingspartners (of: 'andere partijen')

De verschillende partijen met wie we samenwerken. Op het gebied van zorg en gezondheid, zoals ZuidOostZorg, de huisartsen en fysiotherapeuten in onze regio, andere (thuis)zorgorganisaties, de ambulancediensten, de gemeente, de andere ziekenhuizen in het noorden en Certe. Maar ook op het gebied van opleiding en ontwikkeling: Firda (voorheen ROC Friese Poort en Friesland College), de zorgorganisaties aangesloten bij Zorg voor het Noorden en een aantal hogescholen en universiteiten. Als het gaat om ondersteuning of mogelijk maken van onze activiteiten, kun je denken aan inkooppartners zoals Inkoop Friese Ziekenhuizen, de gemeente en onze bouwpartners.

- (meerjaren)Strategie

De koers die we als organisatie aanhouden (voor een aantal jaren). Deze koers bestaat uit doelstellingen en plannen. En vloeit voort uit de missie, kernwaarden en de visie van een organisatie.

- Toekomstbehendig

Dit is geen officieel Nederlands woord, maar wordt gebruikt door Health Holland in de Kennis- & Innovatieagenda Gezondheid & Zorg. We nemen deze term over, omdat er, anders dan toekomstbestendig, beweging in doorklinkt.

Met toekomstbehendig bedoelen we in het algemeen dat er een voldoende robuuste basis is van waaruit gehandeld wordt, met tegelijkertijd de mogelijkheden om wendbaar en flexibel in te spelen op veranderende vragen of omstandigheden. Dit kan op individueel niveau spelen, op teams- of groepsniveau en op organisatieniveau.

- Visie

Hier gaan wij voor, dit zijn onze ambities. Onze visie geeft weer hoe we kijken naar wat er leeft in onze omgeving en in onze organisatie. Ze verwoordt hoe wij daar bij aansluiten en geeft richting aan alles wat we doen.

- Zelf als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan

Dit is een uitgangspunt dat terugkomt in verschillende akkoorden van het ministerie van VWS, zoals het IZA (Integraal ZorgAkkoord) en het WOZO (Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen).

Het doet een appèl op het bieden van passende zorg. Uitgangspunten daarbij zijn:

- de eigen regie en autonomie van de patiënt ('zelf')
- het organiseren van zorg zo dicht mogelijk bij de thuissituatie van de patiënt ('thuis', dus verschuiven naar lichtere vormen van zorg, waar mogelijk zonder klinische vorm; substitutie genaamd)
- het zo veel mogelijk aanbieden en organiseren van zorg met behulp van digitale middelen: bijvoorbeeld meten van lichaamsfuncties d.m.v. sensing, beeldbellen en het digitaal uitwisselen van (dossier)gegevens met de patiënt en andere zorgverleners. ('digitaal')

Wij voegen hieraan toe: 'en altijd samen'. We doelen er op dat we samen met de patiënt en diens omgeving kijken naar de best passende oplossing en de manier hoe deze te bereiken. Ook bedoelen we dat we altijd samenwerken met elkaar en andere partijen om de gezondheid van onze patiënten te verbeteren.